

ת"פ 5422/10 - מדינת ישראל נגד נאדים גרבאן

בית המשפט המחוזי בחיפה
ת"פ 5422-10-20 מדינת ישראל נ' גרבאן (עוצר/אסיר
(בפיקוח)

בפני כבוד השופטת רונית בש
בעניין: מדינת ישראל המאשימה
נגד הנאשם נאדים גרבאן (עוצר בפיקוח)

זכור דין

1. הנאשם הורשע, על יסוד הודהתו בעובדות כתב האישום, בביצוע עבירה של הוצאה לפי סעיף 448(א) רישא לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

כתב האישום

2. בעובדות כתב האישום נטען, כי הנאשם הוא בן אחיו של נור ג'ובראן (להלן: המתלוון). בזמןים הרלוונטיים לכותב האישום שרר סכסוך בין המתלוון לבין אמו, שהינה סבתו של הנאשם (להלן: הסכסוך). בעקבות משפטה המתלוון רכב מסוג טיווה (להלן: הרכב). ביום 18/9/2018 בשעה 20:57 על רקע הסכסוך, הגיע הנאשם לבית המתלוון ביגסר ו- זרקא כשהוא רעל פנים ומצד' בבקבוק בנזין, זאת במטרה להציג את הרכב. הנאשם שפר את הבנין מהבקבוק על חילקו האחורי של הרכב, הציג אותו ונמלט מהמקום.

כמפורט מעשי הנאשם שגרמו להצחת הרכב, בערה אש גדולה ברכב. גיסתו של המתלוון שהבחינה בש:right;,
ניגשה לרכב וכיבתה את האש באמצעות דלי עם חול רטוב. כתוואה מהשריפה, נגרמו לרכב נזקי פich, חום ואש בחלק אחורי חיצוני עליון, מרכזי ותחתון. עלות תיקון הנזק עמדה על סכום של 8,775 ₪. כמו כן, האש אחזה במכנסיו של הנאשם ונגרמו לו כוויות ברגלו הימנית.

מתוך שירות המבחן

3. מתוך שירות המבחן עולה, כי הנאשם בן 20, רווק ומתגורר בבית הורי. טרם משבר הקורונה עבד הנאשם כתבח במסעדה. לדברי הנאשם, בני משפחתו נעדרי עבר פלילי ומתקדים באורה נורמטיבי. עברו הפלילי של הנאשם
עמוד 1

נקו ולא תלויים ועומדים נגדו תיקי מב"ד.

4. בהתייחס לביצוע העבירה, מסר הנאשם כי ברקע לאירוע סכטור על חלקת אדמה בין דודו של הנאשם, לבין סבתו של הנאשם, אמו של המתלונן. הנאשם, לדבריו, בחר להתרבע בסכטור מתוך תחושת כעס וחשש לפגיעה בשמן של אחיותו וכן עלה בו רצון לנוקם בדודו. הנאשם סיפר כי מילא בקבוק בנזין ושמר אותו בבתו במשר יומיים, במהלךם שקל להציג את רכבו של דודו עד שבסוףו של דבר החליט להציג את הרכב. הנאשם תיאר יחסים קרובים בין בני משפחתו ובינו לבין דודו המתלונן עד לקרות הסכטור וכן הוסיף וציין כי היוו פנו למתלונן בבקשתו לסייעה. הנאשם מסר לשירות המבחן, כי מדובר באירוע חריג בגין חיו וכי הוא אינו רואה עצמו כאדם אלים. כמו כן, קיבל הנאשם בפני שירות המבחן אחראיות על מעשיו והכיר בחומרתם. הוא הביע חשש מגזר הדין הצפוי לו ומהפגיעה בעתידו. המתלונן מסר כי הוא מעוניין בפתרונות עם אמו ואחיו אך ניסיונות הסולחה, אף בסיווע אחרים בכפר, לא צלחו והסכטור עדין פעיל ונדונן, בדברי המתלונן, בערכאה עליונה.

5. במסגרת גורמי הסיכון ציין שירות המבחן את חומרת העבירה, תוך שהדגיש כי בנסיבות התערב הנאשם בסכטור משפחתי שאינו באופן ישיר ושרף את רכבו של דודו מבלתי שעלה בידו לווית את רגשותיו במשר יומיים בהם שמר את הבניין בביתו. שירות המבחן התרשם כי הנאשם מצמצם באופן מסוים מהרקע לסכטור ומעורבותו ביצוע העבירה וכן כי רב הנסתור על הגלי בכל הקשור לסכטור המשפחתי, לתלוito של הנאשם במשפחה מוצאו ולהשפעתה עליו. בבחינת גורמי הסיכון ציין גילו הצעיר של הנאשם, עברו הפלילי הנקי ללא הרבה כמו גם העובדה שלא נפתחו כנגדו נספחים. עוד התרשם שירות המבחן כי לאחר השנים תפקד הנאשם במסגרות שבהוא נושא באחריות לתקפדים אותם הוא מלא וכי ההתנהגות המתווארת בכתב האישום אינה מאפיינת את אורח חייו. שירות המבחן מעריך כי עד לביצוע העבירה לא גבשו באישיותו של הנאשם מאפייני התנהגות שלויים או אלימים. הנאשם הביע בפני שירות המבחן רצון לחזור לעובdotו ולהמשיך להתקדם בחיי בתחום האישី והמקצועי ונראה כי ההליך המשפטי מהווה עבורו חייה מרתיעה ומזכבת גבול. בסיכון של דבר מעריך שירות המבחן כי רמת הסיכון להישנות התנהגות אלימה ע"י הנאשם היא בינוונית וברמת חומרה ביןונית. הנאשם לא ביטה בפני שירות המבחן נזקקות טיפולית.

6. בסיכון של דבר, סבור שירות המבחן כי יש מקום בתיק זה לעונשה בדרך של מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ע"י הנאשם לתקופה המקסימלית הקבועה בחוק. להערכת שירות המבחן, בעונשה הנ"ל יש כדי להביא להפחחתה הסיכון מצדינו של הנאשם ולהגדיל עבורי את חומרת התנהגותו והשלכותיה לגבי.

ראיות הצדדים לעונש וטיעוניהם לעונש

7. במסגרת הריאות לעונש הגיע ב"כ המאשימה את הצהרת נפגע העבירה (המתלונן) (ט/1) בה נטען כי לרכב נגרם נזק שוויי כמעט 9000 ל"נ וכן כי כתוצאה מהאירוע נגרם נזק נפשי, פחד וטרואה לילדיו של המתלונן שצפו בשရיפה. עוד טוען המתלונן בהצהרטו לעוניין מצבה הכלכלי הקשה של משפחתו.

9. בטיעונו לעונש פרט ב"כ המאשימה את עובדות כתוב האישום בהם הודה הנאשם כדי ללמד על חומרת מעשיו, וכן התייחס לחומרת עבירות הצתה העוללה לפגוע בח"י אדם, בשלום הציבור וברכושו ולפגע סיבתי. הודגש כי הנאשם ביצע את העבירה כשהוא רעל פנים באזור מגוריו של המתלון, על רקע סכסוך ממניין שאינו נהייר, וכל היותר נעוז בהתבטאות מצדו של המתלון באינטרנט שלא הייתה לרוחו של הנאשם. עוד נטען כי השיפעה כובתה על-ידי בני משפחת המתלון וכן למנוע נזק כבד אף יותר מהנזק שנגרם בפועל ושוויו 9,000 ₪. ב"כ המאשימה הפנה כאמור בתצהיר נפגע העבירה בהתייחס לפחד שאח兹 בבני המשפחה בעת השיפעה.

10. ב"כ המאשימה הפנה עוד לאסופת פסיקה (ט/2) לצורך המחת עמדת המאשימה לעונש וטען כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24-48 חודשים מאסר בפועל. בסיכוןו של דבר, ובהתאם עברו הנקי של הנאשם והודאו בהזדמנות הראשונה כבר בחקירותו, ובהתאם האמור בתסקיר, ביקשה המאשימה להשית על הנאשם עונש ברף הבינוני תחתון של מתחם העונש ההולם הנ"ל לצד עונש של מאסר מוותנה ופיזי לנפגע העבירה. بد בבד נטען כי אין כל הצדקה לחרוג בעניינו של הנאשם ממתחם העונש ההולם מטעם שיקום.

11. בפתח טיעונו לעונש ביקש הסניגור לאמץ את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם עונש של מאסר בפועל שניtin לרצותו בעבודות שירות. הסניגור הדגיש את הודהה הנאמם בהזדמנות הראשונה המגלמת בחובה חרטה ולקיחת אחירות, לצד גילו הצער של הנאשם ועברו הנקי ללא רבב. עוד נטען כי הרכב הוצאה בחלוקת האחורי וכי הנזק שנגרם מסתכם בסכום לא גבוהה של 8,775 ₪. הסניגור הוסיף וטען כי בנגדו לטענת המאשימה, הרוי שמכותב האישום לא עולה כלל שהרכב הוצאה בחניון הבית.

12. הסניגור התייחס בטיעונו לתסקיר שירות המבחן תוך שציין את הרקע הנורומטי של משפחת הנאשם וכן את התרומות שירות המבחן לעניין היעדר דפוסי התנהגות עבריים נאים אצל הנאשם ולענין רמת מסוכנות ביןנות להישנות התנהגות אלימה מצדו של הנאשם בעתיד. הסניגור הוסיף וטען כי הנאשםלקח אחריות על מעשיו בפני שירות המבחן והסביר כי פועל בחוסר שיקול דעת.

13. הסניגור ביקש שלא למוד גזירה שווה מהפסיקה אליו הפנטה המאשימה בטענה כי אין הנדון דומה לראיה וכי נסיבותיו של תיק זה פחותות חמורות. לאחר שהפנה לאסופת פסיקה להמחשת עמדת ההגנה לעונש (ג/1 -ג/2), ביקש הסניגור להתחשב לפחות גם בתקופה בה שהה הנאשם במעצר מאחריו סורג ובריח- מיום 22/9/20 עד ליום 15/10/20, וכן בפרק שמיום 20/10/15 נתן הנאשם במעצר באיזוק אלקטרוני. בסיכוןו של דבר, ביקש הסניגור לאמץ, כאמור, את המלצת שירות המבחן ולהשית על הנאשם מאסר בפועל בעבודות שירות. הסניגור הבahir כי הנאשם נכון לפיזוי של המתלון אך מבקש לפרוס את סכום הפיזוי לתשלומים.

13. להלן דבריו של הנאשם בדיון לפניי: "אני מצטער. לא אחזר על הטעות זו שלי עוד פעם".

דין והכרעה

14. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתחוה את העיקרון המנחה את ביהם"ש בבוואו לגזר דין של הנאשם, עיקרון עמוד 3

ההלים מהcoh סעיף 40ב לחוק העונשין ולפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, את עיק론 הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 12/4/18). סעיף 40ג לחוק העונשין קובע, כי על ביהם"ש לקבוע מתחם עונש הולם למשה העבירה שביצעו הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל ולשם כך, יתחשב בהםמ"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידה הפגיעה בו, בנסיבות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, הכלולות בסעיף 40ט לחוק העונשין.

15. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מעשה הוצאה של הנאשם הם הגנה על ביטחון הציבור בכלל וביטחון המתלוון ובני משפחותו, בפרט, וכן הגנה על זכויות הקניין, כמו גם הגנה על תחושות הביטחון של הציבור.

16. במקרה דן הוצאה הנאשם את רכבו של המתלוון לאחר תכנון מוקדים שככל הצעידות בبنין וכיסוי פנו של הנאשם. אין מדובר, לפחות, בהתנהגות ספונטנית כי אם בהוצאה מתוכננת על רקע סכסוך בין המתלוון לבין אמו, סבתו של הנאשם, סכסוך בו הנאשם בחר להתרבע בדרך לא חוקית הרואה לגינוי והוקעה. הנאשם הגיע לבית המתלוון והוציא את חלקו האחורי של רכבו של המתלוון, אשר חנה באחור מגורים גם אם לא ממש בחניון ביתו של המתלוון. הוצאה הרכב מגלהת בחווה סכנה של ממש לגוף ולרכוש כל שכן כשמודבר בהוצאה באחור מאוכלס. לדוגמה ניתן, אמן, לציין כי במקרה זה נזק רכושי לא רב, המוערך בסכום לא גבוה במיוחד של 8,775 ₪. אולם, אין להתעלם מכך של מרובה המזל כובתה שריפה ע"י גיסתו של המתלוון ובכך נמנע נזק רב יותר. כאן אכן כי העובדה שהנאים עצמה נכואה ברגלו כתוצאה מהאש שאחזה במכניסי מלמדת ככל עדים בדבר הסכנה הרביה הטמונה באש המALKחת, והרי מעשה הוצאה תחילתו בגורם או מצית ואחריתו מי ישורנו (ראו: ע"פ 3074/3 מ"נ' ابو תקפה ואח' (27/3/08) וכן ע"פ 4311/12 סורי נ' מדינת ישראל פסקה 3 (8.11.2012)).

17. להמחשת חומרת עבירות הוצאה יפים דבריו הבאים של כב' השופט דנטיגר, כפי שנקבעו בע"פ 1414/15 מ"נ' פדר (15.4.15): "עבירות הוצאה היא מה חמורות שבספר החוקים וזאת לאור הפטונציאל הרטוני הטמון בה נוכח הסכנה הגלומה במעשה לגופו ולרכשו של אדם. בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתה היתריה של העבירה שראשתה ידוע אך כיצד תפשט ומה יהיה היקפה, אין איש יודע, שכן מנוגה של האש להתפשט ללא שליטה, תוך שהיא זורה הרס רב בדרכה".

עוד יפים בעניינו דבריו הבאים של כב' השופט י' אלרון בע"פ 2249/18 מדינת ישראל נ' פלוני (11.11.2018): "בית משפט זה הדגיש לא אחת כי עבירות הוצאה הינה עבירה חמורה במיוחד. זאת, הן בשל הסיכון הגלום בהוצאה עצמה, והן בשל העובדה שלא ניתן לשלוט בתוצאותיה... אף אם בנסיבות דנא היה הנזק למרבה המזל, רכושי ' בלבד', מעשים מסווג זה נדרש מחיר מרתקע, שכן עלולים גם להתקוף חיים..." .

18. מפסקת בית המשפט העליון עולה כי ככל ראוי להטיל בגין עבירה של הוצאה עונש של מאסר בפועל (ע"פ 3149/16 אזברגה נ' מדינת ישראל פסקה 5 (9.11.2016)). מנגד הענישה בעבירות הוצאה הוא רחב ואינו אחד, תוך שהענישה תלולה בעיקר בתוצאות הוצאה, פוטנציאלי הסיכון לנפש ולרכוש הגלום בה, קיימים תכנון מוקדם ובערו של המציג (ע"פ 5065/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 10 (22/12/16)). בע"פ 4761/15 אמר ג'ורבן נ'

מדינת ישראל (23/11/15) נדחה ערעור על גזר דין של בית המשפט המחויז בחיפה במסגרתו הושת על המערער עונש של 15 חודשים מאסר בפועל לצד עונשים נלוויים. המערער, בעל עבר נקי, הורשע על יסוד הודהתו בעובדות כתוב האישום המתוון, בעבירה של הצתה רכוב לו נגרם נזק כבד ובὑבירה של שיבוש מהלכי משפט. ב-ת"פ (מחוזי מרכז) 18-05-18 54916 מדינת ישראל נ' קריינאו (22.1.20), הורשע נאשם על פי הודהתו בעבירות הצתה. אותו נאשם החליט להציג את רכובו של המתلون ולשם כך הצדיע במילול עם חומר דליך ובמצית. הוא שפרק את החומר הדליק על רכוב המתلون ושילח בו אש. רכובו של המתلون נשרף כליל ושני רכבי השכנים שחנו בסמוך וסכה תחתיה חנה רכוב המתلون ניזוקו. בית המשפט קבע מתחם עונש הולם הנע בין 14 ל-42 חודשים מאסר בפועל והשיט על אותו נאשם, בעל עבר פלילי, עונש של 27 חודשים מאסר בפועל. ב-ת"פ (מחוזי מרכז) 19-04-4534 מדינת ישראל נ' אבי שמילה (20/3/2010) השיט בית המשפט על נאשם בעל עבר פלילי לא מכוביד, שהורשע בעבירות שענין הצתה רכבה של בת הזוג לשעבר והפרת הוראה חוקית, עונש של 20 חודשים מאסר בפועל, שני מאסרים על תנאי ופיוצ'י בסך 8,000 ₪ למתלוונת, וזאת לאחר שקבע מתחם עונש הולם, הנע בין 14-40 חודשים מאסר בפועל. בע"פ 6720/16 מדינת ישראל נ' פלוני (07.03.2017) התקבל ערעור על גזר דין של בהם"ש המחויז, במסגרתו הושת על המשיב עונש של 6 חודשים עבודות שירות, מאסר על תנאי וצו מבחן, בגין הרשעתו, מכוח הודהה, בביצוע עבירות הצתה ואויומים. בהם"ש העליון קיבל את הערעור והעמיד את עונשו של המשיב על 12 חודשים מאסר בפועל תוך שעד על חומרתה של עבירת הצתה ועל הצורך להיאבק בה באמצעות ענישה ממשמעותית ומרתיעת, ובהדגישו את פוטנציאל הנזק המשמעותי הטמון בעבירה זו וכן את חוסר יכולת לשלוט בתוצאותיה או לצפות.

19. לאחר ששלמתי את הערכיהם החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע עבירות ההצתה בה הורשע הנאשם, את נסיבות ביצוע העבירה וכן נתתי דעתני למדיניות הענישה הנהוגה, לרבות לפטיקה אליה הפנה כל אחד מהצדדים, הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 12 חודשים מאסר בפועל לבין עונש של 36 חודשים בפועל, זאת לצד רכיבי ענישה נלוויים של מאסר על תנאי ופיוצ'י לנפגע העבירה-המתلون.

20. במסגרת סקירת הנسبות שאין קשרות בביצוע העבירה, אציין ראשית את הודהת הנאשם בהזדמנות הראשונה בעובדות כתוב האישום, אשר חסכה מזמן היקר של בית המשפט וכן חסכה את העדת מכלול העדים בתיק זה. כאן אציג כי הנאשם הודה בביצוע ההצתה כבר בחקירתו במשטרת, דבר הממחיש את לקיחת האחריות על-ידיו כבר בשלב מוקדם. הנאשם הבין את חומרת מעשיו, לך אחריות על מעשיו והביע חריטה גם בפני שרות המבחן וגם בדיון בפני. עוד אזכיר, לטובת הנאשם שהוא צער בן 20, את עברו הנקי ללא רבב וכן את העובדה שעד לאירוע שבפנינו ניהל אורח חיים נורטטיבי כמו גם את היות ההליך המשפטי גורם מרתקע עבורו ומציב גבולות, כפי שהתרשם שרות המבחן.

21. מנגד, אין להתעלם מכך שהנאשם, אשר בחר להתערב באופן פסול בסכסוך משפחתי, מצמצם באופן מסוים מעורבותו ביצוע העבירה, כפי שעולה מתפקידו של שרות המבחן. כאן תודגש התרשומות שירות המבחן כי רב הנסתור על הגליי ככל שהוא נוגע לאותו סכסוך משפחתי וכן יזכיר כי שרות המבחן מעיריך קיומה של רמת סיכון בינויית ברמת חומרה בינויית להישנות התנהגות אלימה ע"י הנאשם. דא ע"קו, שהנאשם לא ביטה כאמור נזקקות טיפולית, והרי הליך טיפולי יכול היה מطبع הדברים לסייע בהפחחת מסוכנותו. נוכח האמור לעיל, לא ניתן, לדידי, לקבוע בתיק זה כי הנאשם השתתקם או כי קיים סיכון של ממש שישתקם. לפיכך, אין מקום לסתות לקולה מתחם העונש ההולם, מכוח סעיף 40 לחוק העונשין, מטעמים הנועצים בשיקומו של הנאשם.

22. עם זאת, במלול הנسبות ל Kohle, כמפורט לעיל, לרבות בהיות הנאשם נתן תקופה של שלושה חודשים במעטך באיזוק אלקטרוני, יש כדי להצדיק הטלת מאסר בפועל על הנאשם ברף הנמור של מתחם העונש ההולם שנקבע כאמור על-ידי, וזאת לצד רכיבי ענישה נלוויים של מאסר מותנה ממשמעו ומרתיע ופיצו לטובת המתלוון.

23. בסיכוןו של דבר, אני דנה את הנאשם כדלקמן:

למאסר בפועל לתקופה של 12 חודשים, בגין ימי מעצרו (מיום 22/9/20 עד ליום 20/10/15).

למאסר על תנאי לתקופה של 12 חודשים לפחות 3 שנים וה坦אי הוא, כי הנאשם לא עבר עבירה אלימות מסווג פשע, לרבות עבירה לפי סעיף 448 לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

למאסר על תנאי לתקופה של 5 חודשים לפחות 3 שנים וה坦אי הוא, כי הנאשם לא עבר עבירה אלימות מסווג עונן, לפי חוק העונשין, התשל"ז-1977.

אני מורה לנאים לפצות את המתלוון (עד התביעה מס' 4 לפי כתוב האישום) פיצוי בסכום של 10,000 ₪, אשר יופקד על ידי הנאשם עבור המתלוון בקופה בית המשפט ב- 20 תשלוםמים חודשיים שווים ורצופים, בסך 500 ₪ כל אחד, החל מיום 4/4/21 ואילך. המאשימה תמציא בכתב תוך 7 ימים את פרטיו העדכניים של המתלוון לתיק בית המשפט לצורך העברת סכומי הפיצוי הנ"ל לידי.

המציאות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, ח' שבט תשפ"א, 21 נואר 2021, במעמד ב"כ המאשימה, עו"ד בני פסקל, ב"כ הנאשם, עו"דعادל בויראת והנתן בעצמו.